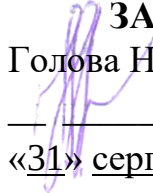
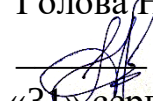

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова НМК 1
_____ Сергій НИЖНИК
«31» серпня 2023 р.

Голова НМК 2
 _____ Дмитро КРИЦЬКИЙ
«31» серпня 2023 р.

Голова НМК 3
 _____ Ганна ЛІХОНОСОВА
«31» серпня 2023 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні біржи та фінансові розрахунки

(назва навчальної дисципліни)

Економічна дисципліна за вибором

(назва вибіркової категорії)

Галузь знань: усі галузі знань, за якими відбувається підготовка в університеті
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальності: усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

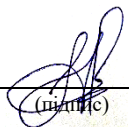
Освітні програми: усі освітні програми відповідних спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

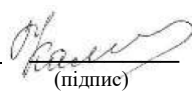
Харків – 2023 р.

Розробник: Ліхоносова Г.С., д-р екон. наук, проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри д-р екон. наук, проф. Т.В. Калінеску
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів вищої освіти (ЗВО):

Здобувач другого (магістерського) рівня ВО

 А. Бортнікова
(підпис) (ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Ліхоносова Ганна Сергіївна, д-р екон. наук, професор. Стаж викладацької роботи – з 2009 року; в університеті викладає такі дисципліни:

- адміністрування податків;
- податковий контроль підприємств аерокосмічної галузі;
- фінансовий облік і аналіз ЗЕД;
- міжнародні фінансові розрахунки;
- митний менеджмент;
- звітність підприємств за МСФЗ;
- біржова діяльність;
- корпоративна соціальна відповідальність.

Напрями наукових досліджень: податкові стимули соціально-економічного розвитку; соціально-економічні важелі регулювання добробуту населення; фінансове обґрунтування нівелювання соціально-економічного відторгнення; обліково-аналітичний інструментарій корпоративної соціальної відповідальності.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 5 семестр.

Обсяг дисципліни:

3 кредитів ЄКТС (90 годин), у тому числі аудиторних – 32 годин, самостійної роботи здобувачів – 58 години.

Форми здобуття освіти

Денна, заочна, дистанційна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити). Знання з елементарної математики, правознавства, навички проведення аналізу.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити). Освітні компоненти відповідно освітній програмі.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців знань з теоретичних основ, методичних підходів, а також практичних навичок щодо принципів, прийомів і методів організації та здійснення сучасних біржових торгів та фінансових розрахунків завдяки використанню документарних/недокументарних, електронних, віртуальних форм грошей.

Завдання

- аналіз організаційних засад світового міжнародного фінансового ринку, валютних ринків, ринків капіталів, золота та операцій на всіх цих ринках;

- визначення вартісних відносин, що формують міжнародні фінанси та роль держави у цих відносинах, розгляд складових валютних систем, видів цих систем та процесу їх еволюції; вивчення системи оподаткування в галузі міжнародних відносин, зокрема прямого та непрямого оподаткування, а також принципів лібералізації міжнародної торгівлі; дослідження процесу міграції капіталу, ролі інвестицій у системі міжнародних економічних відносин, порядку інвестування капіталу в акції та боргові зобов'язання, міжнародного кредитування та міжнародної заборгованості;

- з'ясування суті та форм міжнародних фінансових розрахунків, їх реалізації за допомогою зарубіжних платіжних систем; вивчення системи міжнародних балансів.

Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти через даний освітній компонент мають здобути **компетентності**:

Загальні:

- Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення, розуміти відповідальність за їх прийняття.

Спеціальні (фахові):

- Здатність оцінювати економічні події, приймати відповідні управлінські рішення та обґрунтовувати напрями їх реалізації.

- Здатність розв'язувати проблеми і завдання шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання теоретичних та практичних методів дослідження з економіки, аналізу, обліку і аудиту.

- Здатність використовувати набуті знання, починаючи з моменту визнання до моменту розкриття інформації про економічні явища і процеси у звітності суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання:

- Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для узагальнення інформації про об'єкти професійної діяльності та використовувати їх для опису фахової предметної області

- Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в професійній діяльності

- Вміти працювати як самостійно, так і в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей

- Ілюструвати результати проведених досліджень перед аудиторією та організовувати їх обговорення

- Визначати інформаційні потреби користувачів звітної інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу.

- Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств, установ, організацій та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Організаційні засади біржової торгівлі та проведення фінансових розрахунків

Тема 1. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ЕКОНОМІЧНА РОЛЬ БІРЖ

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 (л), 1 (пр) години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Еволюція оптової торгівлі. Етапи розвитку біржової торгівлі за кордоном. Сучасний стан світового біржового ринку. Становлення та розвиток біржового ринку в Україні. Етапи виникнення бірж у сучасному вигляді. Вимоги до посади маклера. Міжнародний рух капіталу та глобалізація світового ринку. Основні види експорту капіталу. Міжнародна економічна допомога. Суб'єкти міжнародних фінансів. Структура біржових фінансових відносин. Міжнародні фінансові організації. Основні напрямки сучасної політики України в галузі біржових фінансових розрахунків.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. ВИДИ БІРЖ ТА УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ БІРЖОВИХ ТОРГІВ

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Товарна, фондова, валютна біржі. Організація біржових торгів. Порядок виставлення товарів на торги і їх зняття. Технологія проведення біржового торгу. Ознаки цінової змінності. Види аукціонів. Сучасні концепції ціноутворення. Сутність та правила біржового котирування. Порядок та умови проведення біржових торгів. Основні етапи організації торгової сесії та повноваження маклера. Правила біржового арбітражу. Оформлення біржової угоди маклером. Права та обов'язки брокера.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Визначення сутності та правила біржового котирування. Опанування основних етапів організації торгової сесії та повноваження маклера.

Тема 3. РЕГУЛЮВАННЯ ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН І РОЗРАХУНКІВ

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Форми та методи проведення валютної політики. Валютний курс у системі кредитно-розрахункових операцій. Принципи провадження валютних обмежень у міжнародних фінансових розрахунках. Поняття валютної системи. Світова валютна система. Складові валютних систем, їх еволюція в міжнародних фінансах. Валюта. Види валют. Конвертованість валют. Ціна (курс) валюти. Види валютних курсів. Валютні резерви. Національна валютна система України. Повноваження Національного банку та Кабінету Міністрів України в сфері валютного контролю та валютного регулювання. Напрями валютної політики України.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Опанування кон'юнктурних та структурних чинників, що обумовлюють коливання валютних курсів. Валютний кошик.

Тема 4. НЕДОКУМЕНТАРНІ ФОРМИ ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКІВ

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2(л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Особливості використання в міжнародній сфері форм фінансових розрахунків. Міжнародні розрахунки з використанням чеків, пластикових карток. Вексельна форма розрахунків у сфері міжнародного платіжного обороту. Інші способи міжнародних платежів : авансові платежі, платіж на відкритий рахунок. Банківський переказ. Система електронного переказу коштів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення послідовності проведення міжнародних розрахунків з використанням чеків, пластикових карток. Ознайомлення з порядком розкриття інформації про рух грошових коштів в міжнародних формах фінансової звітності.

Тема 5. ДОКУМЕНТАРНІ ФОРМИ ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКІВ

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л) 1(пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Особливості, форми, правила відкриття документарного акредитива. Поняття та види інкасо. Особливості інкасової операції в міжнародних розрахунках. Документарний акредитив, компенсаційний акредитив, зустрічний акредитив, резервний акредитив, револьверний акредитив, інкасо, фази документарного інкасо, уніфіковані правила за інкасо (УПІ), документарне інкасо в міжнародних операціях.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення порядку та особливостей проведення інкасової операції в міжнародних розрахунках.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Застосування форм біржових фінансових розрахунків

Тема 6. ФОНДОВА БІРЖА ТА КЛІРИНГ

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2(л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Фондовий ринок та його учасники. Цінні папери як біржовий товар. Застосування індексів на фондовому ринку. Ринкові риси цінних паперів. Якісна характеристика цінним паперам. Функції фондової біржі. Сутність процедури лістингу. Соціальні функції фондової біржі. Онкольні угоди. Фундаментальний аналіз доходності акцій. Регламентація діяльності фондових бірж в Україні. Сутність і функції клірингу. Основні види ризиків. Діяльність

розрахунково-клірингових установ. Функції національного депозитарія. Схема взаємодії за участю центрального депозитарію як клірингової установи. Управління ризиками біржової торгівлі після проведення торгів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Опанування сутності процедури лістингу. Ознайомлення з особливостями фундаментального аналізу доходності акцій.

Тема 7. ПОТОЧНІ КОНВЕРСІЙНІ ОПЕРАЦІЇ

- *Форма занять: лекція, лабораторна робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Загальна характеристика конверсійних операцій. Валютні операції на умовах спот. Процес установавання валютного курсу. Крос-курси та їх розрахунок. Поняття та види валютної позиції комерційного банку. «Спот»-ринок та його звичаї. Валютна позиція банку та її види. Ф'ючерсні операції. Арбітражні валютні операції. Валютні операції «своп».

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення передумов створення сучасних валютних ринків та їх особливості. Функції, основний товар та суб'єкти валютних ринків. Структура міжнародного валютного ринку.

Тема 8. СТРОКОВІ ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Форвардні операції: валютні та процентні контракти. Біржові строкові валютні операції: ф'ючерсні та опціонні контракти. Операції своп: процентний та валютний свопи. Депозитні валютні операції. Єврооблігації (євробонди) та їх класифікація. Організація випуску єврооблігацій. Особливості емісії та розміщення єврооблігацій. Фактори росту ринку єврооблігацій. Організації, що регулюють ринок єврооблігацій. Деривативи та їх види. Організація ринків деривативів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Опанування порядку та особливостей емісії та розміщення єврооблігацій. Фактори росту ринку єврооблігацій.

Тема 9. МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1(л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Причини виникнення та передумови розвитку міжнародних валютно-кредитних і фінансових організацій. Міжнародний валютний фонд (МВФ): мета заснування та особливості функціонування. Група Світового банку, її характеристика і структура. Банк міжнародних розрахунків: цілі створення, завдання, функції, роль у світовій валютній системі. Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР): мета функціонування та кредитно-інвестиційна політика ЄБРР.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з метою заснування та особливостями функціонування Міжнародного валютного фонду (МВФ).

Тема 10. ТОРГІВЛЯ НА FOREX: СПЕКУЛЯТИВНІ ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття та відмітні особливості спекулятивних операцій. Історія, учасники ринку Forex. Переваги торгівлі на валютному ринку Forex. Механізм проведення операцій на Forex. Технічний аналіз: експоненціальні показники середнього руху курсу. Види дивергенцій. Фундаментальний аналіз валютного ринку, види економічних індикаторів, економічні індикатори глобального макроекономічного значення, індикатор інфляції, індикатор безробіття, індикатор розвитку промисловості, індикатор добробуту населення, технічний аналіз валютного ринку, підтримка та опір руху цін.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення методики сутності фундаментального аналізу, головних фундаментальних чинників аналізу валютного ринку.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
 - *Обсяг аудиторного навантаження: 1 години*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
 - *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*
- Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено виконання розрахункової роботи з дисципліни. Розрахункова робота являє собою самостійний вид підготовки завдання, пов'язаного з організацією та застосуванням основних форм міжнародних фінансових розрахунків та формування відповідних форм звітності. Типове завдання надається здобувачу освіти за варіантами.

6. Методи навчання

При викладанні дисципліни «Міжнародні фінансові розрахунки» передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та мінілекцій, практичних занять у активній формі, тестування, розв'язання ситуаційних та практичних завдань, розгляд кейсів, ділові ігри.

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; виробленню здатності ухвалювати самостійні рішення, здібності до колективних рішень; виробленню здібності до соціальної інтеграції; придбанні навичок вирішення конфліктів у податковій сфері; розвитку здібності до компромісів.

Лекції, практичні заняття, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання контрольних робіт (для заочної форми навчання), консультації. За рядом тем лекційного матеріалу передбачено використання мультимедійного обладнання у вигляді тематичних відеороликів, які розкривають суть окремих тем даної дисципліни.

Контроль знань виконується за принципами кредитно-модульної системи і складається з поточного, модульного та підсумкового. Підсумковий контроль проводиться за тестами з

кожного змістового модулю та результатами захисту лабораторних робіт. Модульний – за результатами виконання частини комплексного контрольного завдання.

7. Методи контролю

Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних завдань, оцінка виконання та захисту контрольних робіт (для заочної форми навчання), підсумковий контроль у формі заліку. Проведення поточно-модульного контролю. Поточно-модульний контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний (теоретичний) модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи та проміжного контролю згідно з графіком навчального процесу.

Оцінювання і перевірка знань студента проводиться в таких формах:

1. На кожному занятті контролюється присутність студента.
2. Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять.
3. Оцінювання виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання).
5. Проведення поточного модульного контролю.
6. Проведення заліку.

Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять має на меті перевірку рівня володіння теоретичними знаннями з теми практичного заняття та можливість застосовувати їх при вирішенні практичного завдання. Оцінювання проводиться за 100-бальною системою за такими критеріями:

- 1) ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, який розглядається на заняттях, його розуміння;
- 2) ступінь вміння засвоювати компетенції, набуті на практичних заняттях;
- 3) рівень вивчення основної, додаткової рекомендованої літератури, а також сучасної літератури з проблематики певних тем навчальної дисципліни;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні питань податкового характеру, вміння обґрунтовувати прийняті рішення при виробленні рекомендацій щодо напрямів подальшої реалізації податкової політики, виконанні розрахункових завдань щодо обчислення сум податків, винесених на розгляд аудиторії;
- 5) логіка, стиль і структура відповідей на питання в письмовій роботі студента і при усних відповідях в аудиторії;
- 6) вміння студента обґрунтовувати свою позицію з точки зору діючого податкового законодавства, узагальнювати інформацію та робити висновки.

Написання есе, тез доповідей на науковій конференції (семінари) є додатковою частиною самостійної роботи студента над навчальною дисципліною, мета якого – поглиблення теоретичних знань, набутих студентами у процесі вивчення дисципліни, вміння застосовувати індивідуальні, творчі та професійні компетенції, набуті в процесі навчання. Таке завдання спонукає ґрунтовно вивчати нормативно-правову базу з питань оподаткування, спеціальні наукові видання, у яких розглядаються питання побудови та реформування податкової системи.

Оцінювання есе та тез доповідей проводиться виходячи з таких критеріїв: самостійне виконання; логічність та деталізація плану дослідження; визначення невирішених науково-практичних проблем; повнота розкриття теми; наявність ілюстрацій; відображення практичного досвіду; наявність конкретних пропозицій, наукова новизна; якість оформлення.

Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання) відбувається за кожною темою (іноді теми можуть об'єднуватись). Це дає можливість перманентно оцінювати рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Модульний контроль здійснюється у письмовій формі за відповідними білетами. Структура білетів включає у себе: теоретичне питання та ситуаційні завдання. Для підведення підсумків роботи студентів із змістовного модуля виставляється підсумкова оцінка з поточно-модульного контролю, яка враховує оцінки за практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0	5	0
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...15	1	0...15
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0	5	0
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...15	1	0...15
Розрахункова робота	0...20	1	0...20
Неформальна освіта	0...15	0...2	0...30
Залік	0...100	1	0...100
Усього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для іспиту, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з :

- 1) понятійного диктанту (25 б.);
- 2) допису логічного закінчення фрази (визначення) (25 б.);
- 3) тестів (25 тестів) (25 б.);
- 4) задачі / ситуаційні завдання (25 б.)

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60 – 74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі теми практичних занять. Показати мінімум знань та умінь. Виконати та захистити розрахункову роботу. Знати визначення та характеристику системи міжнародних фінансових розрахунків. Розуміти принципи функціонування світової валютно-фінансової системи та етапів її еволюції. Опанувати принципи формування платіжного балансу країн світу. Знати механізми проведення міжнародних фінансових розрахунків у всіх їхніх формах.

Добре (75 – 89). Твердо знати мінімум, захистити розрахункову роботу, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Знати сутність конверсійних операцій. Вміти порівнювати характеристики спотовому та форвардному ринку. Розуміти особливості валютних операцій на умовах спот та шляхи їхнього застосування. Досконало розуміти принципи формування валютного курсу та процесу його встановлення. Вміти пояснювати суть прямого та зворотного котирування, описувати процедуру котирування валютних курсів банками з використанням сторін bid і offer. Знати визначення поняття «крос-курс» і наводити порядок розрахунку крос-курсів. Знати основні методи управління валютним ризиком.

Відмінно (90 – 100). Повно знати основний та додатковий матеріал. Знати усі теми. Орієнтуватися у законодавчій базі. Досконало знати основний та додатковий матеріал, вміти його аналізувати, оцінювати, узагальнювати та приймати рішення. Назвіть та опишіть основні параметри форвардного контракту. Давати характеристику валютним форвардним контрактам, пояснювати порядок проведення операцій з валютним форвардним контрактом. Характеризувати процентний форвардний контракт, пояснювати порядок проведення операцій з процентним форвардним контрактом, ф'ючерсним контрактом та опціонним контрактом на конкретному прикладі. Вміти розкривати суть операцій типу своп, депозитної позиції та відсоткового арбітражу. Поглиблено вивчити питання курсу «Міжнародні фінансові розрахунки» та розкрити свою точку зору в тезах доповідей наукових конференцій.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність Університету.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_themes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all_theme&theme_id=0&is_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=357>

11. Рекомендована література

Базова

1. Rigters G. Stock Market Investing for Beginners and Dummies. Publisher: Independently published. 2018. 68 p.
2. Валютне регулювання та контроль: Навчальний посібник/ За заг. ред. О.В. Боришкевича. – К.: КНЕУ, 2008. - 400 с.
3. Васенко В. К. Валютно-фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібн. / В. К. Васенко. – К. : Знання-Прес, 2004. – 215 с.
4. Віднійчук-Вірван Л. А. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навч. посібн. для студ. вищ. закладів освіти / Л. А. Віднійчук-Вірван. – Львів : Магнолія, 2007. – 211 с.
5. Кравчук Н.Я., Пруський О.С., Колісник О.Я. Міжнародні фінанси : Навчально-методичний посібник. У 2-х частинах. Частина 1. – Тернопіль : Vector, 2011. – 320 с.

6. Міжнародні валютно-кредитні відносини : підручник / за ред. А. С. Філіпченко. – К. : Либідь, 2004. – 208 с.
7. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / Б.С. Івасів, Л.М. Прийдун, В.Я. Рудан. — Тернопіль: Вектор, 2013. —572 с.
8. Основи організації та механізм міжнародних розрахунків : навч. посібн. / за ред. М. І. Савлука. – К. : КНЕУ, 2004. – 320 с.
9. Патика Н.І. Міжнародні валютно-кредитні відносини: навчальний посібник/ Н. І. Патика. – К.: Знання, 2012. – 566 с.
10. Burton G. Malkiel. A Random Walk Down Wall Street: The Time-Tested Strategy for Successful Investing Paperback. Illustrated. Publisher: W. W. Norton & Company. 2020. 480 p.
11. Siegel Jeremy. Stocks for the Long Run 5/E: The Definitive Guide to Financial Market Returns & Long-Term Investment Strategies 5th Edition. Publisher: McGraw Hill. 2017. 448 p.
12. Greenblatt Joel The Little Book That Still Beats the Market (Little Books. Big Profits 29) Kindle Edition. Publisher Wiley. 2020. 146 p.

Додаткова

1. Білоцерківець, В. В. Міжнародна економіка: підручник / В. В. Білоцерківець, О.О. Завгородня, В. К. Лебедева та ін.; за ред. А. О. Задої, В. М. Тарасевича. – Київ: ЦУЛ, 2012. – 416 с.
2. Божидарнік, Н. В. Валютні операції: підручник / Н. В. Божидарнік, Т. В. Божидарнік. – Київ: Центр учбової літ., 2013. – 698 с.
3. Бойцун, Н. Є. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / Н. Є. Бойцун, Н. В. Стукало. - 2-ге вид. – Київ: ВД "Професіонал", 2005. – 336 с.
4. Бурковська, А. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч. посіб. / А. В. Бурковська, Т. І. Лункіна. – Київ: Центр учбової літ., 2014. – 208 с.
5. Гіл, Ч. Міжнародний бізнес : Конкуренція на глобальному ринку: монографія / Ч. Гіл. – Київ: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2011. – 856 с.
6. Господарський Кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 18–22. – С. 144.
7. Д'яконова, І. І. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / І. І. Д'яконова, М. І. Макаренко, Ф. О. Журавка. – Київ: Центр учбової літ., 2013. – 548 с.
8. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – С. 377.

Інформаційні ресурси

1. Інструкція про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України, затверджена Постановою Правління Національного банку України № 148 від 27.05.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>.
2. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків в національній та іноземній валютах, затверджена Постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. за № 492 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0520-08>.
3. Конвенція, якою запроваджено Уніфікований закон про переказні векселі та прості векселі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_009
4. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

5. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.weforum.org.
6. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
8. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/>.
9. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>.
10. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>.
11. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
12. Офіційний сайт Науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.khai.edu/>.
13. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
14. Офіційний сторінка науково-виробничого журналу «Часопис економічних реформ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nti.khai.edu/ojs/index.php/cher/index>.
15. Положення про порядок видачі індивідуальних ліцензій на переказування іноземної валюти за межі України для оплати банківських металів та проведення окремих валютних операцій, затверджене Постановою Правління НБУ № 266 від 17.06.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0897-04>.
16. Положення про порядок видачі Національним банком України індивідуальних ліцензій на розміщення резидентами (юридичними та фізичними особами) валютних цінностей на рахунках за межами України затверджене Постановою Правління НБУ № 485 від 14.10.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1413-04>.
17. Положення про порядок видачі резидентам індивідуальних ліцензій на переказування іноземної валюти за межі України з метою ридбання облігацій зовнішніх державних позик України затверджене й ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0090-03>.
18. Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам, затверджене Постановою Правління НБУ № 270 від 17.06.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0885-04>.
19. Правила вивезення з України і ввезення в Україну уповноваженими банками національної та іноземної валюти, банківських металів, бланків чеків, затверджені Постановою Правління НБУ № 327 від 06.08.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0753-03>.
20. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.
21. Уніфіковані звичаї та правила по документарному акредитиву (UCP-600) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/988_013.
22. Уніфіковані правила по інкасо [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/988_002.